

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1292/21-E

Název	ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KOCLÍŘOV, okres Svitavy
Sídlo	569 11 Koclířov 123
E-mail	koclirov@zskola.com
IČ	71009426
Identifikátor	650052391
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Milan Ancin
Zřizovatel	obec Koclířov
Místo inspekční činnosti	569 11 Koclířov 123 569 11 Koclířov 125
Termín inspekční činnosti	3. a 4. 11. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Koclířov, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny.

Základní škola je málotřídní s pěti ročníky prvního stupně. V době inspekční činnosti bylo ve dvou třídách zapsáno 25 žáků z celkové kapacity 60, z toho počtu dva žáci plnili docházku v zahraničí. Jedna třída je tvořena spojením žáků 1. a 2. ročníku, druhá 3., 4. a 5. ročníku. Jeden žák má diagnostikované speciální vzdělávací potřeby (dále SVP), pracuje s podporou asistentky pedagoga. Většina žáků je místních, pouze tři dojíždějí z okolních obcí. Vzdělávání je vedeno podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání *Učení je umění* (dále ŠVP ZV).

Předškolní vzdělávání probíhá v jedné věkově smíšené třídě podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Příroda a my* (dále ŠVP PV). V mateřské škole je zapsáno 20 dětí (kapacita 37), z toho tři děti v povinném předškolním vzdělávání, z nich jedno má odklad povinné školní docházky o jeden rok. Přijímány jsou i děti mladší tří let, aktuálně se vzdělávaly tři.

Zájmové vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání, který je zaměřen na výchovu účastníků ke smysluplnému trávení volného času a k aktivní seberealizaci. Do jednoho oddělení školní družiny bylo přihlášeno 21 účastníků (celková kapacita je 29). Její činnost probíhá v ranních i odpoledních hodinách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve své funkci čtvrtý rok. Po svém nastoupení řešil zejména personální obsazení základní školy, neboť celý pedagogický sbor odešel s předchozím ředitelem na jinou školu. Dosud nezískal znalosti v oblasti řízení školství absolvováním studia pro ředitele škol v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Chybějící předpoklady pro výkon ředitelské funkce se zčásti negativně projevíly při řízení školy. V koncepci, zpracované pro konkursní řízení v roce 2018, je kladen důraz na přátelské prostředí a tvořivé klima, chybí však realistická strategie rozvoje. Kontrolní činnost je založená zejména na osobním kontaktu ředitele se zaměstnanci, v pedagogické oblasti jsou občas realizovány hospitace, osvědčily se vzájemné hospitace učitelek. Získané informace nebo účinnost vyhodnocení se však projevují ojediněle a pouze v jednotlivých záměrech a opatřeních, netvoří základ pro stanovení cílů nebo vypracování koncepčních záměrů. Dokumentace školy byla vedena, ale méně přehledně, často formálně, v některých písemnostech byly zjištěny dílčí nedostatky či údaje, které nebyly adekvátní pro tuto školu. Většinu zjištěných nedostatků ředitel odstranil v průběhu inspekční činnosti.

Pedagogické rady probíhají pro základní školu a mateřskou školu odděleně, společně je svolávána pouze zahajovací porada. Zápisy z pedagogických rad jsou vedeny stručně, často obecně, bez konkrétního upřesnění a úkolů.

Škola sídlí ve dvou budovách blízko od sebe. V jedné z nich je umístěna základní škola a školní družina. Mateřská škola, školní jídelna a ředitelna jsou v budově obecního úřadu. Prostorové a materiální podmínky se daří průběžně zlepšovat (nová sociální zařízení, podlahy, vybavení interaktivními tabulemi, které byly učiteli i žáky při výuce často využívány). Školní družina má k dispozici samostatnou dobře vybavenou učebnu. Pro svou venkovní činnost využívá obecní hřiště a okolí školy, méně přilehlou školní zahradu, která nedisponuje žádnými herními či relaxačními prvky.

V mateřské škole jsou účelně uspořádaná a vybavená pracovní, herní i odpočinková centra, která napomáhají ke snadné orientaci a samostatné realizaci rozličných aktivit. K pozitivní atmosféře přispívají čistota a estetická úprava vnitřních prostor školy se vkusnou výzdobou, na které se svými výtvary podílejí i děti. Pobyt dětí venku je realizován na přilehlé školní zahradě nebo obecním hřišti, také prostřednictvím vycházek v blízkém přírodním prostředí.

V základní škole kromě dvou třídních učitelek, z nichž jedna splňuje odbornou kvalifikaci a druhá si vzdělání doplňuje studiem, vyučuje předměty s převahou výchovného zaměření vychovatelka a ředitel. V mateřské škole zajišťují vzdělávání dvě kvalifikované učitelky s plnými úvazky. Pozitivně lze hodnotit zájem učitelek ZŠ i MŠ o aktuální pedagogickou problematiku (samostudium, webináře), vzájemné předávání poznatků a jejich aplikování do praxe, přesto by bylo vhodné rovněž sdílení zkušeností prostřednictvím návštěv jiných mateřských škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledovaných hodin v základní škole byla promyšlená, metody a formy výuky v převážné části podporovaly dosažení vzdělávacího cíle. V úvodu hodin učitelky zařazovaly vhodnou motivační složku s možností zapojení a vlastního vyjádření žáků. Jejich nízký počet učitelé využili uplatňováním častého individuálního přístupu. Zařazené metody často umožňovaly aktivity alespoň v části hodin mimo lavice, většinou v kruhu na koberci, kdy žáci v malém kolektivu jednoho ročníku efektivně procvičovali a upevňovali učivo. Vzhledem k výuce několika ročníků zároveň žáci často pracovali samostatně. Bylo zřejmé, že jsou na samostatnost bez dalších upřesňujících dotazů zvyklí. Pro ty, kteří úkoly vypracovali rychleji, většinou byla připravená další činnost. Zájem o předmět učitelky podporovaly zařazováním praktických situací, zajímavostmi a propojením učiva s reálným životem s využitím znalostí žáků. Zdařilé byly zejména hodiny přírodovědných předmětů hojně podpořené názornými pomůckami a zajímavostmi z místa a blízkého okolí. V převážné části hodin byly učitelkami i žáky využity digitální technologie. Většina vyučujících žáky průběžně podporovala k dosažení cíle, vzájemná komunikace byla přátelská, pozitivní. Hodiny byly většinou uzavřeny shrnutím učiva a pochvalou práce žáků, sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo zařazeno pouze výjimečně.

Zejména pro žáky prvního a druhého ročníku byla méně vhodná organizace tělesné výchovy ve dvouhodinovém bloku, přičemž tělocvična je v budově školy a obecní hřiště nedaleko.

Ve školní družině měli žáci po dopoledním vyučování dostatečný prostor pro odpočinek, pohybovou relaxaci i rozvoj nadání. Vychovatelka připravila činnosti v souladu s potřebami žáků mladšího školního věku, dařilo se jí vhodně kombinovat organizované i spontánní činnosti. Pravidelně je zařazován pobyt účastníků venku, časté jsou vycházky do okolí školy.

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání tvoří spolu s třídním plánováním vzájemně propojený celek. Vzdělávací nabídka rozpracovaná do týdenních plánů zohledňovala všechny vzdělávací oblasti a směřovala k naplňování klíčových kompetencí, méně zřejmá ale byla cílená návaznost na závěry z pedagogické diagnostiky nebo hodnocení průběhu vzdělávání.

Aktuální téma přirozeně prolínalo celým dnem. Učitelky uplatňovaly vhodný osobní přístup a podporující pedagogický styl postavený na partnerské a respektující komunikaci. Děti měly dostatečný prostor pro sdělování postřehů, vlastních nápadů a názorů. Výrazným pozitivem byla plynulá organizace vzdělávání. Uspořádání dne umožňovalo proměnlivé zařazování činností a aktivit podle zájmu a aktuálních potřeb dětí. Děti měly dostatek času a prostoru pro spontánní hru s možností vlastního výběru. Didakticky řízené aktivity, které

probíhaly zejména formou samostatné práce, ve dvojici nebo malých skupinách, navazovaly na zážitky a již získané zkušenosti dětí a dále je prohlubovaly nebo přinášely zcela nové podněty k řešení rozličných problémů. V převážné většině byl používán aktivizující způsob učení s uplatněním manipulativních, pracovních a výtvarných činností, experimentů, hudby a pohybu, děti byly zaujaté, pozorné a ve třídě panovala tvůrčí atmosféra. Součástí zhlédnutých aktivit byl rozvoj dovedností předcházejících čtení a psaní, matematických představ a přírodovědné gramotnosti, posilování soustředění, paměti, logického uvažování, smyslového vnímání, hrubé a jemné motoriky i grafomotoriky, jazykových, řečových a komunikativních dovedností. Část vzdělávání byla cíleně provázaná s pobytem venku, kde měly děti dostatek podnětů k vlastnímu objevování i prostoru k rozvoji fyzické zdatnosti. Při odpoledním odpočinku je respektována individuální potřeba spánku a relaxace. Děti byly zapojovány do přípravy aktivit, vedeny k samostatnosti při sebeobsluze a stravování, šetrnému zacházení s hračkami, knihami a pomůckami. Motivujícím hodnocením posilovaly učitelky sebevědomí dětí, občas jim poskytovaly i zpětnou vazbu k jejich vzdělávacím pokrokům, přirozeně je vedly k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V základní škole je nastaven systém ověřování znalostí žáků vlastními evaluačními nástroji. Podle potřeby jsou zadávány prověrky, testy, diktáty či pětiminutovky, od třetího ročníku také čtvrtletní práce. Učitelky žáky obvykle klasifikují a známku doplňují slovním komentářem. Ve sledovaných hodinách je hodnotily zejména slovně, s ohledem na začátek školního roku převážně motivačně pozitivně. Na základě získaných výsledků se následně zaměřovaly na procvičování problematických jevů, při nedostatcích jsou žáci aktuálně zapojováni do doučování (hlavně čtení, matematika). Ve školním roce 2020/2021 z 28 žáků jich 19 prospělo s vyznamenáním, jeden žák neprospěl, nebyla udělena žádná snížená známka z chování. Za obě pololetí žáci zameškali v průměru 85 hodin, všechny byly omluvené.

Preventivní témata jsou přirozenou součástí vzdělávacího procesu v ZŠ i MŠ. Minimální preventivní program je realizován zejména při výuce přírodovědných předmětů a při mimoškolních akcích. Učitelé v poslední době nemuseli řešit žádné rizikové chování dětí a žáků.

Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání informováni průběžně, hodnocení žáků získávají v notýscích a žakovských knížkách. Třídní schůzky jsou kromě úvodní společné svolávány ve čtvrtletích, častá je komunikace telefonicky či elektronickou formou.

Školním rokem prolínají různé aktivity vhodně podporující realizaci školního vzdělávacího programu, např. besedy na různá témata, sportovní soutěže, vánoční vystoupení pro důchodce, vánoční jarmark, rozsvícení stromečku, dílny pro rodiče. Některé akce probíhají ve spolupráci s místním azylovým domem, spolkem pro občasně záležitosti, hasiči, s Českomoravskou Fatimou. Informace o dění ve škole jsou prezentovány v místním obchodě, v Koclířovském zpravodaji.

Vzdělávací proces v mateřské škole rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Vytvářen je dobrý základ pro další vzdělávání, neboť jsou rozvíjeny jejich intelektové schopnosti i praktické dovednosti.

Ve výběru aktivit projevovaly děti samostatnost v rozhodování. Většina se dokázala domluvit, spolupracovat, pomoci druhému, přiměřeně věku vyjadřovat své potřeby a přání. Časté zařazování manipulačních, pracovních a výtvarných aktivit vede k rozvoji jemné motoriky, děti bez obtíží zvládají jednoduché pracovní úkony a postupy. V průběhu

vzdělávání si vybavovaly dřívější poznatky a podle potřeby je prakticky využívaly. Problémy řešily tvůrčím způsobem, i mladší dokázaly samostatně vyvodit závěry z experimentování. Se zaujetím si prohlížely knihy, popisovaly dění na obrázku a sdělovaly získané poznatky. Pod vedením učitelky prezentovaly písně, říkadla a básně, dovedly je doprovázet pohybem, rytmizovat. Slovní zásoba a úroveň jazykových dovedností převážně odpovídaly věku. Z projevů dětí vyplývaly přiměřené vědomosti o okolním světě, kulturním, společenském a technickém prostředí, rozmanitosti přírody. Samostatně byly při sebeobslužných činnostech, v hygienických návycích a při stravování.

Učitelky věnují pozornost vstupní (informace od rodičů, logopedická depistáž) i průběžné diagnostice dětí. Prostřednictvím vedených záznamů získávají základní přehled o rozvoji v oblasti biologické, psychické i sociální, doplňují je poznámkami o individuálních projevech v chování a učení. Získané poznatky využívají při aktuálním pedagogickém působení nebo ke komunikaci s rodiči či poradenským zařízením, nepromítají se však prozatím cíleně do plánování vzdělávacího procesu. Zvýšenou podporu věnují učitelky ale dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, aktivity pro ně částečně diferencují, zařazují úkoly z pracovních sešitů zaměřených na hlavní oblasti školní připravenosti, úzce spolupracují se základní školou.

Závěry

Vývoj školy

- Změna na pozici ředitele školy a celého pedagogického sboru základní školy,
- průběžné zlepšování materiálních podmínek.

Silné stránky

- Nízké počty žáků ve třídách, které podporovaly uplatňování individuálního přístupu učitelů k nim,
- názorná výuka žáků v hodinách, efektivní využívání digitálních technologií,
- plynulá organizace vzdělávání a uspořádání dne umožňující proměnlivé zařazování činností a aktivit podle zájmu a potřeb dětí,
- realizace didakticky zaměřených vzdělávacích aktivit v mateřské škole zejména individuální nebo skupinovou formou, pestrá a podnětná vzdělávací nabídka, aktivizující metody práce.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Při řízení školy jsou evaluační a hodnotící procesy realizovány spíše formálně a nepřináší konkrétní výsledky, na základě kterých by byly stanoveny koncepční záměry a vize školy,
- méně systematické často formální vedení dokumentace,
- ojedinělé využívání výsledků pedagogické diagnostiky při plánování vzdělávacího procesu v mateřské škole,
- žáci jsou pouze výjimečně vedeni k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zavést funkční a objektivní systém vnější i vnitřní evaluace, vytvořit účelný hodnotící systém a získané informace využívat ke stanovení koncepčních záměrů a následně k rozvoji školy,

- doplnit znalosti v oblasti řízení školství,
- zkvalitnit úroveň vedení dokumentace,
- zvážit rozdělení dvouhodinového bloku tělesné výchovy do dvou samostatných hodin,
- vést žáky k sebehodnocení a k vzájemnému hodnocení,
- propojovat cíleně poznatky z pedagogické diagnostiky dětí a hodnotících výstupů vzdělávacího procesu s třídním plánováním.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 18. 09. 2015 s účinností od 1. 10. 2015
2. Jmenování do funkce ředitele s účinností od 1. 8. 2018
3. Koncepce rozvoje a řízení ze dne 20. 7. 2018
4. Školní řád základní školy s účinností od 3. 9. 2018
5. Školní řád mateřské školy s účinností od 3. 9. 2018
6. Vnitřní řád školní družiny s účinností od 3. 9. 2018
7. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 1. 9. 2021
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání *Učení je umění* s účinností od 1. 9. 2018 se dvěma dodatky
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Příroda a my*, s účinností od 1. 9. 2018
10. Školní vzdělávací program pro školní družinu účinný od 1. 9. 2018
11. Školní matrika (ZŠ, MŠ), školní roky 2020/2021, 2021/2022
12. Zápisy z pedagogických rad (ZŠ, MŠ), školní roky 2020/2021, 2021/2022
13. Rozvrh hodin 1. – 5. ročníku, školní rok 2021/2022
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022 (výběr)
15. Knihy úrazů (ZŠ, MŠ), školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Třídní knihy (ZŠ, MŠ), školní roky 2020/2021 a 2021/2022
17. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání, školní rok 2021/2022 (výběr z dokumentace)
18. Přehled docházky, školní rok 2021/2022
19. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
20. Rozpis přímé pedagogické činnosti ve školním roce 2021/2022

21. Záznamové listy individuálního rozvoje dětí docházejících do mateřské školy
22. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
23. Zápisní listky, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
24. Dokumentace dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní roky 2020/2021, 2021/2022
25. Minimální preventivní program, školní rok 2021/2022
26. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Marta Hunalová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Mgr. Lenka Káráská, školní inspektorka

Mgr. Lenka Káráská v. r.

Mgr. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Mgr. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 25. 11. 2021

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ing. Milan Ancin,
ředitel školy

Ing. Milan Ancin v. r.

V Koclířově 1. 12. 2021